

А.М.Лопата, Б.М. Бегош, М.І. Жиляєв, В.В. Сопель

**АНАЛІЗ РОБОТИ КАБІНЕТУ ДИТЯЧОЇ ТА ПІДЛІТКОВОЇ ГІНЕКОЛОГІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КОМУНАЛЬНОЇ ЛІКАРНІ ЗА 2000-2007 роки**

*Тернопільська міська дитяча комунальна лікарня
Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського*

АНАЛІЗ РОБОТИ КАБІНЕТУ ДИТЯЧОЇ ТА ПІДЛІТКОВОЇ ГІНЕКОЛОГІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КОМУНАЛЬНОЇ ЛІКАРНІ ЗА 2000-2007 роки. На основі обстеження 25692 дівчаток віком від 1 до 17 років у 3526 були встановлені наступні види гінекологічної патології: в 49,7 % випадків розлади менструальної функції, в 45,8 % – запальні захворювання зовнішніх та внутрішніх статевих органів і в 4,4 % випадків інші види гінекологічної патології.

АНАЛИЗ РАБОТЫ КАБИНЕТА ДЕТСКОЙ И ПОДРОСТКОВОЙ ГИНЕКОЛОГИИ ТЕРНОПОЛЬСКОЙ ГОРОДСКОЙ ДЕТСКОЙ КОММУНАЛЬНОЙ БОЛЬНИЦЫ ЗА 2000-2007 ГОДЫ. На основании обследования 25692 девочек в возрасте от 1 до 17 лет у 3526 были установлены следующие виды гинекологической патологии: в 49,7 % случаев расстройства менструальной функции, 45,8 % – воспалительные заболевания наружных и внутренних половых органов и в 4,4 % случаев другие виды гинекологической патологии.

ANALYSIS OF WORK OF THE COBINET OF INFANT AND JUVENILE GYNECOLOGY OF TERNOPIL CITY CHILDREN'S COMMUNAL HOSPITAL FOR THE PERIOD OF 2000-2007. After examining of 25692 girls of the age 1 to 17, 3526 of them have been diagnosed the following gynecological pathologies: 49.7 % of cases-menstrual dysfunctions 45.8 % – inflammations of internal and external genitals and 4.4 % of cases-other gynecological pathologies.

Ключові слова: діагностика, діти та підлітки, гінекологічні захворювання.

Ключевые слова: диагностика, дети и подростки, гинекологические заболевания.

Key words: infants and juveniles, diagnostics, gynecological diseases.

ВСТУП. Аналіз розвитку охорони материнства і природного руху населення в Україні свідчить про те, що в країні, починаючи з 1990 року смертність населення перевищила народжуваність і відбувається депопуляція нації. [1]. Доведено, що гармонійний розвиток організму дівчинки в дитячому та підлітковому віці багато в чому є основою репродуктивного здоров'я жінки в майбутньому [2,3]. З останні роки зросла частка жінок з безпліддям, що зумовлено перенесеними в дитячому і підлітковому віці розладами менструальної функції, запальними захворюваннями зовнішніх та внутрішніх статевих органів, оперативними втручаннями та іншими видами патології [4]. Саме тому, Міністерство охорони здоров'я України видало наказ № 391 від 27.12.1996 „Про удосконалення служби дитячої та підліткової гінекології”. Згідно цього наказу в м. Тернопіль у 1997 році було створено центр зі статевих виховання та консультативно-діагностичної допомоги підліткам для збереження репродуктивної функції та попередження незапланованої вагітності.

Мета даного дослідження – провести аналіз роботи кабінету дитячої та підліткової гінекології Тернопільської міської дитячої комунальної лікарні за 2000-2007 роки.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ Для встановлення стану здоров'я дітей та підлітків була розроблена анкета, що включала умови їх життя, перенесені загальні та гінекологічні захворювання, становлення менструальної, статевої, генеративної, секреторної функцій, результати загального об'єктивного і гінекологічного обсте-

ження, результати проведених додаткових методів дослідження (бактеріоскопія та бактеріологія піхвового вмісту,) гормональні дослідження, ультрасонографія, медико-генетичне консультування та інші методи. Після обстеження проводилось амбулаторне або стаціонарне лікування.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ На основі наказу Міністерства охорони здоров'я України № 391 від 27.12.1996 Про удосконалення „Служби дитячої та підліткової гінекології” в м. Тернопіль створено центр зі статевих виховання та консультативно-діагностичної допомоги підліткам для збереження репродуктивного здоров'я та попередження незапланованої вагітності. Отримані результати досліджень представлені в таблиці 1.

З цієї таблиці видно що з 2000 по 2007 роки було оглянуто 25692 дівчаток, віком від одного до сімнадцяти років. Серед обстежених у 3526 хворих (13,7 %) були встановлені наступні види гінекологічної патології: в 49,7 % випадків – розлади менструальної функції, в 45,8 % – запальні захворювання зовнішніх та внутрішніх статевих органів і в 4,5 % випадків інші види гінекологічної патології. З 1753 підлітків з розладами менструальної функції найчастіше зустрічались: альгодисменорея (в 30,6 % випадків), своєчасно не наступила менструація – в 22,4 %, гіпоменорея – в 14,7 %, опсоменорея – в 14,0 %, затримка статевого розвитку – в 6,3 %, ювенільні дисфункціональні маткові кровотечі – в 5,4 %, гіперменорея – в 3,6 %, пройоменорея (тахіменорея) – в 2,6 % випадків. З наведених даних можна зробити висновок, що серед

Таблиця 1. Аналіз роботи кабінету дитячої та підліткової гінекології Тернопільської міської дитячої лікарні за 2000-2007 роки.

№ п/п	Види патології	Роки дослідження								
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Всього
1	Профогляд	2682	2795	2431	1253	3712	4804	4663	3352	25692
2	Патології	425	447	425	338	482	459	464	486	3526
3	Вперше в житті	253	294	253	272	313	278	370	290	2323
4	Вульвовагініт	137	99	184	145	169	181	171	140	1226
5	Альгодисменорея	87	98	67	39	71	71	53	51	537
6	Сінехії вульви	86	48	33	29	30	33	17	31	282
7	Затримка стат. розвит	8	28	86	11	17	13	15	4	112
8	Опсоменорея	45	31	17	21	29	40	31	31	245
9	Аменорея	14	5	13	20	74	64	80	124	394
10	Пройоменорея	14	6	6	3	3	6	4	5	47
11	Склерополікістоз	3	5	6	4	1	20	31	17	87
12	Маткові кровотечі	22	5	9	12	12	12	12	12	96
13	Гіперменорея	2	13	6	8	4	8	11	12	64
14	Гонорея	1	3	0	-	-	0	1	0	3
15	Трихомоніаз	2	4	2	6	4	8	6	3	35
16	Сальпінгіт	4	3	-	9	14	30	35	13	108
17	Кіста яєчника	-	-	3	6	7	15	19	20	70
18	Гіпоменструальний	82	10	15	20	29	40	31	31	258

розладів менструальної функції превалювали ознаки зниженої функції яєчників. Серед 1615 запальних захворювань зовнішніх та внутрішніх статевих органів превалювали вульвовагініти (75,9 % випадків) та їх ускладнення (17,4 % сінехії вульви), а також гострі ендометрити і сальпінгіти (6,7 % – випадків). Серед збудників запальних захворювань частіше всього зустрічались стрептококи, стафілококи, кишкова паличка, (97,5 % випадків) і в поодиноких випадках спостерігались: мікоплазми, трихомонади, гонококи (2,5 % випадків). У 158 хворих (4,5 % випадків) були встановлені інші види гінекологічної патології: склерополікістоз яєчників (2,4 % випадків) та доброякісні кісти: фолікулярні, дермоїдні параоваріальні, що зустрічались в 2,1 % випадків.

Протягом 2000-2007 років в школах м. Тернополя серед дівчат 7-9 класів було прочитано 399 лекцій на наступні теми: 1. Анатомо-фізіологічні особливості організму дівчинки; 2. Особиста гігієна дівчаток у різні періоди статевого розвитку; 3. Що таке менструація? 4. Основні гінекологічні захворювання, що можуть виникнути у дівчаток; 5. Шкідливість раннього початку статевого життя; 6. СНІД та інші венеричні захворювання, що передаються статевим шляхом; 7. Засоби та методи попередження вагітності; 8. Що таке

вагітність? 9. Аборт та його ускладнення; 10. Психологічна та соціологічна підготовка до майбутнього материнства. Крім того, за звітний період було проведено 10359 індивідуальних бесід з мамами дітей та дівчатками.

ВИСНОВОК. 1. Серед 25692 дівчаток віці від одного до сімнадцяти років було встановлено 3256 хворих, що становить 13,7 %.

2. Серед дівчаток переважали розлади менструальної функції (49,7 % випадків) та запальні захворювання зовнішніх та внутрішніх статевих органів (45,8 % випадків), які потребують не тільки лікування, а також реабілітації, щоб в подальшому не виникло безпліддя.

3. З 2003 по 2007 р. у дівчат спостерігається суттєве збільшення випадків кіст яєчників та виникнення аменореї.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Для збереження репродуктивної функції, попередження незапланованої вагітності та наступного безпліддя у підлітків необхідно розробити цикл стандартних лекцій з гігієнічного та статевого виховання з ілюстративним матеріалом (на DVD дисках), а також після закінчення підліткового віку всю документацію передавати в жіночі консультації для продовження спостереження та реабілітації хворих жінок.

Література

1. Я. П. Сольский., Н.Г. Гойда., Т.Ф. Татарчук. Развитие охраны материнства и родовспоможения в Украине. – К.: Заповіт, 2008. – 400 с.
2. Гинекология от пубертата до постменопаузы: Практическое руководство для врачей / Под ред. Акад. РАМН, проф. Э.К. Алмазяна М.: МЕД пресс – информ; 2004. 448 с.

3. С.В. Хмель., З.М. Кучма., Л.Р. Романчик. Гинекология: підручник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006-528 с.
4. Гинекология детского возраста. Перевод с венгерского А.Н. Иванов., М.: Медицина, 1967. – 292 с.